

MYLLRET 2018

PROJEKTBESKRIVNING

Albin Balthasar och Marie-Louise Lövgren
på uppdrag av Skånes folkhögskolor i samverkan,
SISAM (Skånes studieförbund i samverkan)
och Region Skåne

5 mars 2018

1. Projektidé

Myllret är folkbildningens nya mötesplats för Skånes alla eldsjälar, nördar och pionjärer.

Myllret är ett årligt evenemang som från 2019 och framåt sätter fokus på folkbildningen i Skåne. Det är en **verkstad** för att driva utvecklande samverkansprocesser. Det är också en **folkfest** med ett brett publikt program som visar på folkbildningens kvalitéer, utbud och potential. Myllret är även en **manifestation** av folkbildningens betydelse i demokratiska samhället.

Under 2018 vill vi lägga grunden för Myllret genom att anordna en rad utvecklingsprocesser under temat Community, som samlar drivna människor inom folkbildningen, konst- och kulturlivet, civilsamhället, kommuner, region och andra samhällsaktörer för att identifiera utmaningar och utveckla gemensamma lösningar. Dessa processer kulminerar i en verkstadsdag i november, där vi även lägger grunden för 2019 års fullskaliga premiär av Myllret.

Myllret drivs gemensamt av Skånes folkhögskolor i samverkan, SISAM (Skånes studieförbund i samverkan) och Region Skåne.

2. Bakgrund

2.1 Om folkbildningen i Sverige

SISAM och Skånes folkhögskolor i samverkan representerar var sin del av den samlade folkbildningen i Sverige, och bidrar till folkbildningens måluppfyllelse med sina respektive verksamhetsinriktningar. I ett gemensamt projekt avser folkhögskolor och studieförbund att i samverkan utveckla en plattform avseende folkbildningens roll och insatser inom området kompetensförsörjning och arbetsmarknad i Skåne.

Riksdagen har i nu gällande förordning från 2015 formulerat ett samlat mål för den statliga folkbildningen: »Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.« Riksdagen betonar också folkbildningens betydelse för att bidra till att utjämna utbildningsklyftor och att höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.

Regeringen betonar uppgiften att göra folkbildningen tillgänglig för bredare grupper i samhället. Folkhögskolor och studieförbund når i större omfattning när en mångfald av människor än andra utbildningsanordnare. Många behöver motiveras för studier, få utbildning eller delta i bildningsaktiviteter. Folkbildningens betydelse för att stimulera till delaktighet och sammanhållning i samhället framhålls, samt att engagera människor att delta i samhällsutvecklingen och utveckla demokratiska färdigheter.

Folkbildningsrådet fördelar och följer upp statsbidrag till verksamheten utifrån de fyra syften för statsbidraget som riksdagen har beslutat, och av rådet beslutade särskilda villkor. Folkhögskolornas verksamhet definieras utifrån dess egen utbildningsform med såväl behörighetsgivande kurser som yrkesutbildningar och högskoleförberedande kurser inom kulturområdets alla grenar. Studieförbunden bedriver folkbildning med bildnings- och kulturverksamhet, och når ut till alla kommuner i Skåne. Verksamheten är tillgänglig för alla som vill delta. Ett nära samarbete med föreningslivet, och verksamhet som är öppen för allmänheten, gör att studieförbunden når ut brett till en mångfald av människor och till olika målgrupper. Samarbete med kommunerna och med samhällets olika organisationer öppnar upp för breda satsningar med både generella lösningar och särskilda lokala behov som förtecken.

2.2 Om överenskommelsen och arbetet som resulterade i idén

2016 träffades en överenskommelse mellan Region Skåne, Skånes folkhögskolor i samverkan och SISAM, där man formulerar de samhällsutmaningar man vill ta sig an gemensamt. Överenskommelsen har fyra syften:

- synliggöra och stärka folkbildningens roll i det regionala utvecklingsarbetet
- bidra till förverkligandet av statens fyra syften för folkbildningen

- bidra till förverkligandet av Region Skånes utvecklingsstrategi »Det öppna Skåne 2030«
- bygga samverkansstrukturer

Inom överenskommelsens tematiska område Kultur finns sedan 2016 en arbetsgrupp med representanter för överenskommelsens tre parter. Där konstaterade man under hösten 2017 behovet av en gemensam regional mötesplats där folkbildningens aktörer och konst- och kulturlivet kan träffas, bygga relationer och utveckla nya, konkreta samarbeten utifrån de utmaningar som folkbildningen, konst- och kulturlivet och samhället i stort står inför. Detta resulterade i en förstudie som finansierades med 140 000 kr av Region Skånes Kulturförvaltning.

2.3 Förstudiens omfattning och genomförande

Förstudien genomfördes av Marie-Louise Lövgren och Albin Balthasar från november 2017 till januari 2018. Den hade som målsättning att utreda förutsättningar och potential för en folkbildningsträff, samt identifiera behov och möjliga roller för intressenter.

Förstudien syftade också till att förankra idén om en folkbildningsträff hos berörda intressenter och ta fram ett förslag för en förankringsträff 2018, en stor premiär 2019 och en vision för 2030. Vi har presenterat skisser på upplägg i samband med konferenser där vi nått representanter för nästan samtliga studieförbund och folkhögskolor i Skåne. Ett blandat urval av studieförbund, folkhögskolor och kulturaktörer intervjuades i förstudien. Utifrån dessa intervjuer har vi identifierat de utmaningar och behov som går genom nedan.

Vi har även studerat andra mötesplatser inom regionen och ämnesområdet för att få en bild av vad folkbildningsträffen kan fylla för funktion. Förutom de tre nämnda intressenterna har även representanter för Region Skånes kulturförvaltning och regionala utvecklingsavdelning intervjuats.

2.4 Slutsatser vad gäller inriktning och omfång

Idén att skapa en mötesplats för folkbildningen och dess samverkansparter har fallit i mycket god jord hos alla som vi har mött i förstudien. Man ser mycket positivt på en plattform för att mötas och skapa samarbeten mellan folkbildningen och det professionella konst- och kulturlivet. Behovet är stort och reellt.

Samtidigt tycker man att det vore onödigt att inte ta tillfället i akt att även lyfta andra frågor. Såväl folkhögskolor som studieförbund är idag starkt engagerade i olika arbetsmarknadsprogram för nyanlända. Många lyfter frågor om att stärka samverkan med kommun och andra lokala aktörer. Frågor om att stärka folkbildningens status och roll inom kompetensförsörjning och brytande av utanförskap vill man också diskutera i bred samverkan.

Förstudien visar på behovet av att vid ett träff som samlar folkbildningens alla aktörer även lyfta samhällsfrågor som inte nödvändigtvis handlar om samverkan med konst- och kulturlivet.

Dessutom finns det en rad frågor som återkommer hos folkbildningens aktörer som rör hur de samverkar med varandra, exempelvis hur folkbildningens finansieringsmodell skapar en

konkurrens om deltagare och medel som ofta blir ett hinder för samarbeten; att det finns en underutvecklad potential för kollegialt lärande organisationerna emellan; och att det finns gemensamma utmaningar vad gäller kommunikation och att nå nya målgrupper.

Vi har därför gått vidare utifrån att mötesplatsen ska ha ett bredare omfång än bara samverkan med det professionella konst- och kulturlivet, även om den delen också är mycket viktig.

2.5 Slutsatser vad gäller samhällsutmaningar

Under förstudien har vi identifierat fem samhällsutmaningar som folkbildningen intresserar sig för och som spelar en avgörande roll utifrån folkbildningens uppdrag. Det är utmaningar som man måste förstå och hantera för att både bibehålla sin relevans och utveckla sin verksamhet. Utmaningarna visar också att folkbildningen har en avgörande roll i att upprätthålla det demokratiska samhället. Utmaningarna skär också på tvären genom samhället och är lika relevanta för frågor om exempelvis konst och kultur som arbetsmarknad och social utveckling.

1. Vardagslivet förändras snabbare än institutionerna

Utvecklingen i samhället går allt snabbare och samhällets strukturer är ständigt i otakt med utvecklingen. Institutioner behöver vara anpassningsbara, förändringsbenägna och ligga steget före för att vara relevanta. Folkbildningen har breda kontaktytor gentemot befolkningen och kan vara länken mellan medborgarnas samtid och vardag och institutioner. Samtidigt måste även folkbildningen förnya sig och vara i takt med tiden.

2. Polarisering och filterbubblor

Många aktörer nämner trenden om en ökad polarisering i samhället, där allt ses som svart eller vitt. Det gäller politik såväl som sociala och kulturella strukturer. Här kan folkbildningen bidra med perspektiv som visar på gråskalor och komplexitet.

Det hänger även samman med digitaliseringen, som skulle kunna bidra till en mer diversifierad världsbild men istället verkar stödja allt snävare perspektiv där människor i filterbubblor i allt högre grad nås av information som bekräftar och förstärker den egna världsbilden. Folkbildningen har potentialen och metoderna att bryta sådana filterbubblor, under förutsättning att man når ut.

3. Utanförskap

Utanförskapet i samhället har många olika dimensioner, men det handlar i grunden om att människor har alldeles grundläggande behov av att vara del av meningsfulla sammanhang och gemenskaper. Inom svensk politik finns en bred samsyn att arbete är en av de viktigaste faktorerna för att bryta utanförskap. Ungdomsarbetslöshet, svårigheter för nyanlända att få arbete eller besked om uppehållstillstånd inom en rimlig tid är olika faktorer som påverkar. Samtidigt erbjuder folkbildningen inte bara kompetensutveckling, utan även sociala sammanhang och gemenskaper som både har ett värde i sig och kan utgöra ett steg närmare arbetsmarknaden, då det öppnar dörrarna till civilsamhället och till nätverk, vilket stärker möjligheterna att få ett arbete.

4. Lokala sammanhang blir allt viktigare

Globaliseringen har paradoxalt nog inneburit att en trend där den nära lokala gemenskapen och det småskaliga utforskas och förespråkas sprider sig i västvärlden. Lokala omställningsorganisationer, närodlat och kollaborativa initiativ är en del av detta. Vi ser exempel i Skåne som exempelvis Röstånga där byinvånarna själva startar gemensamt bolag och renoverar förfallna hus, startar flyktingboende och driver skola. Vi ser alltfler kulturaktörer som arbetar med lokala communities. Vi ser sociala entreprenörer som hittar vägar att både utveckla den sociala miljön i sina hemkvarter och skapa jobbtillfällen.

5. Det postfaktiska samhället

Idag är återkommande inslag i samhällsdebatten fenomen som *fake news* och anklagelser om *fake news*, samtidigt som det finns en alltmer utbredd skepsis mot de gamla sanning auktoriteterna som media och vetenskaplig forskning. Alternativa medier och uttalanden om känslomässiga sanningar får allt mer gehör. Dessa fenomen brukar beskrivas som att vi lever i en postfaktisk situation, och det beskrivs allt oftare som ett reellt hot mot demokratin. Här har folkbildningen en omfattande uppgift att ta sig an.

2.6 Slutsatser vad gäller folkbildningens egna utmaningar

I intervjuer med folkbildningsrepresentanter har nedanstående fem gemensamma utmaningar utkristalliserat sig. I hög grad är detta också utmaningar som kulturaktörer står inför.

1. Samverkan som hindras av konkurrens om deltagare och medel

I bland annat Överenskommelsen lyfts vikten av samverkan inom folkbildningen och mellan folkbildningen och andra aktörer. Dagens finansiering till folkhögskolor och studieförbund leder dock till motsatsen då den är utformad på ett sätt som snarare ökar konkurrensen om deltagarna och bidrar till att man mäter kvantitet i större utsträckning än kvalitet. Utvecklingspengar för samverkan skulle behövas, och löses idag bland annat genom projektbidrag från Region Skåne, Allmänna Arvsfonden och ESF-projekt för att ge några exempel. Samtidigt finns det många utvecklingsmöjligheter som inte är möjliga då de faller mellan stolarna.

2. Följa med i digitaliseringen

Digitalisering är en fråga som lyfts av alla intervjuade som något man vill och måste arbeta med men man vet inte riktigt hur. Dels handlar det konkret om hur man använder digitala verktyg i sin verksamhet. Dels handlar det om att förstå skiftet i samhället där dagens unga är den första generation som haft tillgång till mobiler, datorer och internet hela sitt liv. Detta är sociokulturellt paradigmskifte som innebär att vi måste förstå lärande och folkbildning på ett helt nytt sätt.

3. Uppdraget att nå nya målgrupper

Att nå nya målgrupper är ett tydligt mål för folkbildningen och det pågår flera olika projekt och processer kring detta. Det finns ett stort behov av att dryfta dessa frågor gemensamt och lära av varandra.

4. Synlighet och status – erkännande av folkbildningens betydelse i samhället

För en rörelse med lång historia är det alltid en utmaning att hålla sig relevant. Många aktörer inom folkbildningen upplever att det är svårt att få erkännande för allt de bidrar med.

Det har också blivit tydligt att folkbildningen saknar ett gemensamt forum att mötas i kring de här frågorna. Många av de konferenser och evenemang som äger rum i Skåne är relevanta för folkbildningen men inget har folkbildningen i fokus. Det finns en del mötesplatser på andra platser i Sverige som t ex Folkbildarforum i Östergötland och Folk och Kultur i Eskilstuna. Båda dessa mötesplatser har ett traditionellt konferensformat och i dialogen med aktörer i Skåne har det blivit tydligt att man önskar något annat. Man vill ha verkstad, gå på djupet i frågor och hitta nya samarbeten.

5. Samverkan med externa parter

Detta är en utmaning som inte lyfts av folkbildningens aktörer själva, utan bygger på iakttagelser som förstudiens projektledare har gjort. Det finns många samarbeten mellan folkbildning och andra aktörer (inom kultursektorn, i den offentliga sektorn med flera) som mest handlar om utbyte av pengar och logotyper. Det finns en enorm potential för djupgående samarbeten där samverkansparten kan dra nytta av 1) folkbildningens omfattande kontaktytor mot och goda relationer med medborgarna och 2) folkbildningens kompetens att navigera i olika miljöer och facilitera kunskapsöverföring. Det finns aktörer som är i desperat behov av just dessa resurser och kompetenser. Utmaningen är att få till samarbeten som verkligen går på djupet och som bygger på en förståelse för varandras möjligheter, förutsättningar och behov.

2.7 Slutsatser vad gäller mötesplatsens utformning

Efter förstudien har vi identifierat ett antal viktiga egenskaper för folkbildningens nya mötesplats i Skåne:

- Att det finns ett behov av ett årligt återkommande evenemang där folkbildningen står i fokus.
- Att frågor om samverkan med konst- och kulturlivet står högt på dagordningen, men att även andra frågor i Överenskommelsen (exempelvis arbetsmarknadsfrågor och demokrati) är högaktuella och att man bör ge utrymme för samverkan även med andra sektorer.
- Att en mötesplats för folkbildningens aktörer och deras samverkansparter gärna får vara mer involverande och aktiverande än en traditionell konferens, och att man vill

använda mötesplatsen som katalysator för att driva utvecklingsprocesser i samverkan med varandra.

- Att mötesplatsens processer bör starta långt innan evenemanget äger rum och följas upp efteråt för att inte bara bli till ett inspirationsfyrverkeri som dör när krutet är slut.
- Att använda detta evenemang som tillfälle för att ny nya målgrupper och kommunicera folkbildningens utbud, mångfald och potential.
- Att mötesplatsen därför även ska bestå av en myllrande folkfest med ett program som skapas av folkbildningens aktörer i samverkan med varandra och andra.
- Att en sådan folkfest är ett utmärkt nyhetstillfälle för att lyfta frågor om folkbildning i det offentliga samtalet.
- Att en folkfest inte hinner skapas under 2018, utan bör få premiär först 2019. Ett möte 2018 bör fokusera på att etablera relationer, bygga upp strukturerna och testa samverkansformerna inför en fullskalig premiär 2019.

Övriga resultat av förstudien finns i resten av denna projektbeskrivning.

3. Målsättningar

3.1 Syfte

I en tid av ökade klyftor, polarisering och utanförskap är folkbildningen viktigare än någonsin för det demokratiska samhället. Med utgångspunkt i överenskommelsen mellan folkbildningen i Skåne och Region Skåne syftar Myllret till att

1. utveckla folkbildningen i Skåne och stärka samverkan mellan folkbildningens aktörer i Skåne, konst- och kulturlivet och det omgivande samhället;
2. få fler att upptäcka folkbildningens kvalitéer, utbud och potential; och
3. stärka folkbildningens position i samhället.

3.2 Vision för 2030

År 2030 är Myllret en levande och självklar mötesplats för folkbildningen i Skåne och dess samverkansparter.

Myllret utgör en verkstad som faciliterar kreativa utvecklingsprocesser där folkbildningens aktörer och andra aktörer i samhället tillsammans hittar fram till konkreta och dynamiska samarbeten som gör att man på djupet drar nytta av varandras kompetenser och resurser.

Myllret kulminerar varje år i ett flera dagar långt evenemang som dels består av factorienterade programpunkter där olika processer startas, drivs framåt eller avslutas, och dels ett brett publikt utbud där kulturprogram, prova-på-workshops, samtal, seminarier, utställartorg och andra faciliteter skapar en myllrande folkfest som visar på folkbildningens kvalitéer, utbud och potential.

Efter tolv års utveckling har den skånska mötesplatsen Myllret blivit en nationell angelägenhet. Den är en manifestation av folkbildningens betydelse i samhället, och som sådan utgör programdagarna en medial nyhetshändelse och det självklara tillfället för att lyfta frågor om folkbildning, folkbildningspolitik och folkbildningsforskning i det offentliga samtalet.

2030 är Myllret ett flaggskepp för överenskommelsen mellan folkbildningen och Region Skåne, och ett framgångsrikt exempel på hur man kan i praktisk handling kan samverka inom överenskommelsens samtliga tematiska områden.

3.3 Mål för 2019

Under 2019 äger Myllrets första fullskaliga program rum.

- Som verkstad ska Myllret under 2019 facilitera utvecklande samverkansprocesser inom samtliga tematiska områden i överenskommelsen, vilket kulminerar under Myllrets två verkstadsdagar, som är ett program som främst riktar sig till tjänstemän

inom folkbildningen och dess samverkansparter. Målet är att aktivera representanter för samtliga folkbildningsaktörer runtom i Skåne i konkreta samarbeten med varandra och andra aktörer inom den offentliga sektorn, civilsamhället, näringslivet och kulturlivet.

- Som folkfest ska Myllret under 2019 erbjuda ett två dagar långt publikt festival- och mässevenemang (i direkt anslutning till de två verkstadsdagarna) bestående av ett brett program som skapas i samverkan mellan folkbildningens aktörer och samverkansparter. Målet är 100 programpunkter och totalt 4 000 unika deltagare.
- Som manifestation ska Myllret under 2019 använda nyhetsvärdet hos verkstadsdagarna och i synnerhet folkfesten till att lyfta folkbildningsfrågor i det offentliga samtalet. Målet är en mätbar ökning av folkbildningsrelaterade artiklar i lokala massmedier och sociala medier.

Dessa mål kommer sannolikt att justeras beroende på vilka behov och strategier 2018 års verksamhet i Myllret visar på och resulterar i.

3.4 Mål för 2018

För 2018 är målsättningen att lägga grunden för Myllret, med följande delmål:

- Att förankra Myllret på alla nivåer inom studieförbunden och på folkhögskolorna i Skåne
- Att förankra Myllret och marknadsföra folkbildningens insatser och potential som samverkanspartner och hos en brett urval av aktörer inom konst- och kulturlivet, civilsamhället, offentliga aktörer och aktörer inom området kompetensförsörjning och arbetsmarknad. Vi ska förmedla den samlade folkbildningens insatser och potential inom områdena kultur, kompetensutveckling och arbetsmarknad bland relevanta aktörer i Skåne, och få dem att uppfatta folkbildningens aktörer i Skåne som trovärdiga och intressanta samverkansparter. I synnerhet kommunerna i Skåne ska bli väl förtrogna med de resurser som folkhögskolor och studieförbund erbjuder samhället, och den betydelse som folkbildningen har för samhället och för medborgarna.
- Att genomföra verkstadsdelen som en prototyp och lärandeprocess inför genomförandet av Myllrets fullskaliga premiär 2019. Vi startar upp ett antal pilotprocesser med målet att kulminera i en verkstadsdag med ett program som samlar minst 200 deltagare och yrkesverksamma inom folkbildningen och lika många bland samverkansparter. Dessa processer och detta program syftar till att identifiera gemensamma behov, utmaningar och lösningar och ska lyfta tre typer av frågeställningar:
 - Frågor om som rör samverkan mellan folkbildningens infrastrukturer och konst- och kulturlivets infrastrukturer.
 - Frågor som rör samverkan mellan folkbildningens olika aktörer, i synnerhet med syftet att öka kännedomen om varandras specifika resurser och arbetssätt inom områdena kultur, kompetensförsörjning och arbetsmarknad.

- Frågor som rör samverkan mellan folkbildningen, civilsamhället, kommuner, region och andra samhällsaktörer, i synnerhet rörande arbetsmarknad och kompetensförsörjning.
- Att säkra finansieringen för 2019 års Myllret och lägga grunden för långsiktig finansiering.

3.5 Målgrupper

Eldsjälar, nördar och pionjärer

Folkbildningens fokus är och har alltid varit *deltagaren*. Den primära målgruppen för Myllret kommer därför att vara folkbildningens befintliga och potentiella deltagare i Skåne – vilket betyder den breda allmänheten i Skåne i stort. Vi kommer dock att ha ett särskilt fokus på *eldsjälar, nördar och pionjärer*.

- Med **eldsjälar** menar vi personer som drivs av ett engagemang att förändra världen på liten eller större skala, må det så vara att göra insatser bland människor i vardagen eller att ta sig an strukturer i samhället. Folkbildningens breda förankring i folkrörelserna gör eldsjälar till en given målgrupp.
- Med **nördar** menar vi personer med särskilda intressen eller färdigheter och som drivs av en lust att förkovra sig. Från att en gång ha varit ett skällsord är »nörd« idag en positiv beskrivning på någon som hänger sig åt sina nischade kunskaper, må det så vara inom frimärkssamlade, jazzmusik, tai chi eller afrikansk politik. Folkbildningen har en unik förmåga att låta deltagarens förutsättningar och intressen styra utbudet och har därmed »nörderi« som en framträdande specialitet.
- Med **pionjärer** menar vi personer som vill testa nya vägar, bryta mot normer eller skapa nytt. Du kan vara pionjär i samhället i stort, i dina egna kretsar eller i ditt eget liv. Folkbildningen är en katalysator för människors kreativitet och innovationskraft, genom att skapa sammanhang, ingjuta mod och visa på möjligheter. Folkbildningen är dessutom ofta steget före när det gäller att möta nya behov i samhället och bland medborgarna, och pionjärskap är därmed en viktig dimension hos folkbildningen.

Dessa tre kategorier utesluter inte någon. Vem är inte eldsjäl på något plan – om inte annat som vän eller familjemedlem? Vem är inte nörd ibland – må det så vara inom TV-program, kläder eller kaffe? Vem är inte pionjär i någon mening – när alla vägar i våra liv oundvikligen leder oss till nya situationer? Samtidigt kan dessa kategorier hjälpa oss kommunicera Myllret och nå nya målgrupper som lätt skulle förbises om vi nöjde oss med begreppet »den breda allmänheten«.

Som folkbildningsprojekt är det självklart att vi samtidigt fokuserar särskilt på de grupper som är i mest skriande behov av folkbildningens utbud. Personer som av olika skäl har svårigheter att få tillträde till arbetsmarknaden, samt personer som behöver motiverande insatser för att ta del av bildning, utbildning och arbetsmarknadsåtgärder. De som står till arbetsmarknadens förfogande på grund av omställning av personliga skäl eller arbetsgivares förändringar; som är nya i Sverige; som behöver ett särskilt stöd med anledning av exempelvis ålder, utbildningsbakgrund, funktionsvariationer eller som behöver

stärka sina språkkunskaper; som behöver och vill få utbildning eller delta i bildningsaktiviteter men fortfarande står utanför folkbildningen. Vi vet att Skåne har lägst sysselsättningsgrad i Sverige och att arbetslösheten bland ungdomar och utrikesfödda är hög. Arbetsmarknaden är på fler sätt tudelad, i arbetsmarknadsregioner, mellan kvinnor inom offentlig sektor och män i den privata sektorn, arbetslösheten hos utlandsfödda och ungdomar sticker ut, nyföretagandet domineras av män.

Verkstadens målgrupper

Verkstadens processer kan bara bli framgångsrika om det är rätt blandning av människor som är med i dem. Precis som folkbildningen i stort så utgår Myllrets processer från den enskilda individen, deltagaren. Att ett visst antal organisationer finns representerade räcker inte. Verkstaden riktar sig därför till alla personer som vill vara med att utveckla folkbildningen i samverkan med andra, för att de är eldsjälar, nördar eller pionjärer, oavsett deras roll eller funktion. Vi kommer särskilt att rikta oss till:

- Yrkesverksamma personer inom folkbildningen som antingen brinner för bildningsfrågor (det vill säga eldsjälar), som vill bidra med sina specialkunskaper och unika perspektiv (nördar) eller som drivs av att utveckla, förbättra och skapa nytt (pionjärer). Vi utgår alltså mer från patos och engagemang än befattning. Från folkbildningen förväntar vi oss därmed att det blir en blandning av handläggare, pedagoger, ledare, servicepersonal och andra yrkesverksamma från samtliga studieförbund och folkhögskolor i Skåne. 2018 räknar vi med ca 150 deltagare.
- Personer inom folkbildningens befintliga eller potentiella samverkansparter med motsvarande patos och engagemang som ovan. 2018 kommer vi fokusera på att engagera människor inom det professionella konst- och kulturlivet, delar av civilsamhället, aktörer inom kommuner och regionen och andra som arbetar med frågor kring arbetsmarknad, kompetensförsörjning och integration. 2018 siktar vi på ca 200 personer inom denna grupp.
- Deltagare inom folkbildningen med intresse för utvecklingsfrågor. 2018 räknar vi med ca 50 deltagare.

Folkfestens målgrupper

2019 är målgruppen den breda allmänheten med ovan beskrivna inriktning på eldsjälar, nördar och pionjärer. Vi ser två målgrupper:

- Människor från folkbildningens och dess samverkanspartners befintliga nätverk. Deltagare vid kurser och studiecirkel, huvudmännens medlemsorganisationer, föreningar man samarbetar med och konst- och kulturaktörers publikgrupper ger tillsammans en mycket bra grund för att nå ut brett i hela Skåne – särskilt i kombination med mun-till-mun kommunikation. Tanken är de som kommer till folkfesten ska upptäcka nya sidor av folkbildningen och att man kan locka varandras deltagare utan att för den skull »förlora sina egna«. Någon från en brukshundsklubb (kopplad till Studieförbundet) kan mycket väl upptäcka en fotokurs på en folkhögskola. En medlem i den svensk-somaliska föreningen Hidde Iyo Dhaqan kan få upp ögonen för Folkuniversitetets populärvetenskapliga seminarier inom

Kunskapsklubben. En deltagare vid Österlens folkhögskola kan hitta själsfränder i Malmö Operas Vänner. Och så vidare.

- Publik som folkbildningen och dess direkta och förlängda nätverk idag inte når. Hur vi når dessa grupper genom Myllret kommer att vara fokus för flera verkstadsprocesser under 2019.

Manifestationens målgrupper

När Myllret under 2019 även utgör en manifestation av folkbildningens roll i samhället, utgör målgruppen i slutändan allmänheten i Skåne och Sverige. De målgrupper som vi kommunicerar med direkt för att nå ut brett är media, opinionsbildare, makthavare och potentiella samverkanspartner.

- Målgruppen media utgörs såväl av redaktioner inom traditionella nyhets- och fackmedier som av profiler inom nätbaserade medier.
- Opinionsbildare är personer med hög status eller god genomslagskraft inom det offentliga samtalet i Sverige, som är intresserade av dryfta frågor som rör bildning, folkbildning, demokrati och samhällsutveckling.
- Makthavare är politiker och högre tjänstemän på kommunal, regional och statlig nivå, som kan bjudas in till rundabordssamtal.
- Potentiella samverkanspartner:
 - Det professionella konst- och kulturlivet
 - Civilisamhällets aktörer
 - Arbetsförmedlingen
 - Kompetenssamverkan Skåne (KoSS)
 - Akademin och andra lärosäten
 - Migrationsverket
 - Länsstyrelsen och Partnerskap Skåne
 - Kommunförbundet Skåne
 - Kommuner
 - Arbetsliv/näringsliv

4. Koppling till politiska mål och strategier

4.1 Folkbildningens fyra syften

Även om Myllret har ett särskilt fokus och egna målsättningar, är det ytterst de fyra syften som styr folkbildningens verksamhet i statens direktiv som också ligger till grund för Myllret:

- Att stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.
- Att bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.
- Att bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja utbildnings- och bildningsnivån i samhället.
- Att bidra till att bredda intresset för och delaktigheten i kulturlivet.

4.2 Bidrag till överenskommelsen mellan folkbildningen i Skåne och Region Skåne

Överenskommelse mellan folkbildningen i Skåne och Region Skåne är baserad på sju tematiska områden som parterna är särskilt angelägna om att utveckla gemensamt:

- Demokrati
- Integration
- Mångfald
- Kompetensförsörjning och arbetsmarknad
- Kultur
- Miljö
- Folkhälsa

Verkstad

I egenskap av *verkstad* bidrar Myllret till att förverkliga följande ambitioner i överenskommelsen:

- »Stärka dialoger och utbyten mellan konst- och kulturlivets infrastrukturer och folkbildningens infrastrukturer: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne utveckla samverkan och dialog för att skapa fler kontinuerliga möten och långsiktiga samarbeten mellan folkbildningen och professionella konst- och kulturaktörer. I samverkan mellan folkbildningen och Region Skåne ingår också att skapa förutsättningar för lokal kulturutveckling i kommunerna. Genom att tillsammans sänka tröskeln till möjligheterna att ta del av professionella konst- och kultur förstärks folkhögskolornas och studieförbundens roller som livaktiga kulturarenor.« (området Kultur)

- »Aktörernas fördelar – utbredning och flexibilitet: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne tillvarata folkbildningens breda infrastruktur och enorma kontaktnät på alla nivåer – nationellt och regionalt som därutöver är lokalt förankrat i folkrörelserna. Folkbildningens organisationer har närmast en unik förmåga att mobilisera aktiviteter med flexibla, okonventionella arbetssätt på kort tid.« (området Demokrati)
- »Skapa samverkansstrukturer: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne utveckla samverkansstrukturer för att synliggöra och stärka varandras verksamheter, samt överbrygga gapen mellan formella och informella arbetssätt för att skapa ökad inkludering i Skåne.« (området Integration)
- »Utveckla och stärka relationer och kontakter: Skånes mångfald består av ett stort nätverk av relationer, vilket är värdefullt för utvecklingen av Skåne och utgör en brygga mellan den skånska myllan och 'det globala samhället'. Tillsammans medverkar folkbildningen och Region Skåne till att utveckla och stärka relationer och verka i nätverk mellan olika individer, aktörer och institutioner.« (område Mångfald)
- »Etablera samverkansplattform: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne utveckla samverkan för att stärka individens möjlighet att etablera sig och utvecklas inom både utbildning och arbete samt att lära känna varandras verksamheter bättre samt identifiera viktiga gränssnitt mellan aktörerna. Folkbildningen och Region Skåne ska även i högre utsträckning än idag medverka i varandras samverkansforum.« (området Kompetensförsörjning och arbetsmarknad)
- »Frigöra kreativitet: Skånes mångfald tillför Skåne kreativitet och innovationskraft. Tillsammans verkar folkbildningen och Region Skåne för att belysa mångfaldens betydelse för kreativitet och innovationskraft samt att skapa möjligheter och strukturer för att frigöra kreativiteten i Skånes mångfald.« (området Mångfald)

Folkfest

Som folkfest bidrar Myllret till att förverkliga följande ambitioner i Överenskommelsen:

- »Möjliggöra gränsöverskridande möten: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne ge människor möjlighet att skapa, lära och utvecklas tillsammans. I dessa möten uppstår nya insikter och utmaningar vilket ger möjlighet till omprövningar av den egna hållningen.« (området Demokrati)
- »Sätta in kunskap i ett sammanhang: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne arbeta för att stärka folkbildningens roll. Det handlar här om att utveckla människors behov av sammanhang i vardagen och att ta tillvara konkreta kunskaper. Det handlar om personlig utveckling och om att möjliggöra egenmakt över tillvaron. Det handlar om att skapa möjligheter för individer att hantera och förstå hur genomgripande, komplexa förändringar i omvärlden påverkar människors levnadsvillkor. Dessa kunskaper har ett egenvärde, utöver samhällsnyttan.« (området Demokrati)
- »Stärka allas rätt att uttrycka sig: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne verka för alla människors tillgång till konst och kultur och möjlighet att själv uttrycka

sig ska öka. Folkbildningen och Region Skåne kan tillsammans stödja yttrandefrihet och arbeta för att värna konstens frihet tillsammans som en viktig del i det arbetet. Detta kan ske genom kunskapsutveckling som handlar dels om folkbildningens gemensamma värdegrund, särarter och inriktningar. Det kan också handla om att öka kunskapen om kulturpolitikens roll i samhället.« (området Kultur)

- »Sprida kunskap: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne utveckla samverkan för att sprida kunskap och upplysning till medborgarna om hur man gör i vardagen kan göra val och anpassa sin livsstil för att minska sin klimatpåverkan.« (området Miljö)

Manifestation

Idén om Myllret som en manifestation bygger på följande punkter i överenskommelsen:

- »Stärka och utveckla demokratiska arbetssätt: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne arbeta för att stärka en kunskapssyn som bygger på demokratiska värderingar, där individer lär och utvecklas tillsammans. Deltagandet är frivilligt, inkluderande och med ett stort inflytande över utformningen av utbildning och undervisning. Att utgå från deltagarnas egna förutsättningar stimulerar förmågan att organisera sig, för att påverka samhällsutvecklingen. Detta skapar ansvarstagande individer och en tillit till samhället.« (området Demokrati)
- »Synliggöra och förstärka: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne synliggöra och stärka folkbildningens roll och betydelse för en positiv samhällsutveckling, integration och inkludering, demokrati, mångfald och jämställdhet genom t.ex. sprida goda exempel.« (området Integration)
- »Förtydliga kultursektorns betydelse för arbetsmarknad och kompetensförsörjning: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne i dialog med redan etablerade plattformar driva gemensamt, strategiskt, påverkans- och utvecklingsarbete för att stärka kultursektorns roll som motor för inkluderande tillväxt vad gäller både sysselsättning och individstärkande aspekter, etablering av nyanlända, samt att stärka och utveckla de kulturella och kreativa näringarna. Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne också arbeta för att folkbildningen ska fortsätta att erbjuda livaktiga kulturella mötesplatser och utbildning. Folkbildningen är en viktig arbetsmarknad för professionella kulturverksamma som kombinerar sin konstnärliga verksamhet med exempelvis undervisning och handledning. För professionella konstnärer och kulturskapare är folkbildningen en viktig arbetsmarknad som ska synliggöras och förtydligas.« (området Kompetensförsörjning och arbetsmarknad)
- »Minska gapet mellan det formella och informella utbildningssystemet: Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne synliggöra folkbildningens roll och betydelse i förhållande till formella utbildningsstrukturer, lyfta betydelsen av de informella nyckelkompetenserna, folkbildningens roll som ett komplement till andra skolformer, samt dess betydelse för vikten av breddad rekrytering till högre utbildning. Detta innefattar också aktivt arbete för att öka acceptansens för folkbildningens metoder och verksamhet gentemot formella utbildningsstrukturer för att underlätta etablering på arbetsmarknaden eller vidare studier för individer som av olika anledningar inte passat in i den ordinarie skolformen. Tillsammans ska folkbildningen och Region Skåne också arbeta för att folkbildningen uppfattas som

en viktig del i omställningen från utanförskap till individens självförsörjning.«
(området Kompetensförsörjning och arbetsmarknad)

4.3 Bidrag till Det Öppna Skåne 2030

Myllret bidrar till följande målsättningar i visionen för Region Skåne, Det Öppna Skåne 2030:

Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet

Myllret erbjuder nya ingångar för befintliga och nya målgrupper att upptäcka vad folkbildningen kan innebära för den egna förmågan nå ett gott liv och självförverkligande. Folkbildningen erbjuder sammanhang och delaktighet och är en viktig pusselbit i visionen om det livslånga lärandet. Folkbildningen skapar aktiva och engagerade medborgare. Det egna skapandet är en viktig del av folkbildningens pedagogik och utbud. Inom folkbildningen finns dessutom många pionjärsatsningar inom socialt företagande och samhälls-entreprenörskap, vilket också är något Myllret lyfter fram. Myllret skapas förutsättningar för ökad samverkan mellan kulturliv, folkbildnings och andra samhällsområden, vilket förbättrar villkoren för konstnärligt skapande och ökar tillgången och tillgängligheten till kulturlivet i hela Skåne.

Skåne ska bli en stark hållbar tillväxtmotor

Myllrets verkstadsprocesser stärker förutsättningarna för kreativitet och innovation inom exempelvis kulturella och kreativa näringar. Genom att ta ett samlat grepp om folkbildningens bidrag inom kompetensförsörjning, kan Myllret bidra till en en mer välfungerande och välmatchad arbetsmarknad. Myllret bidrar till att utveckla samverkansformerna mellan folkbildningen och andra utbildningsaktörer, och lyfter fram folkbildningens betydelse för långsiktig kompetensförsörjning genom livslångt lärande, och vilka utbildningsalternativ folkbildningen erbjuder avseende såväl inriktning som utbildningsform.

Skåne ska dra nytta av sin flerkärniga ortstruktur

Myllret skapar länkar mellan folkbildningens aktörer och andra aktörer runtom i Skåne. På så vis kan Myllret stärka nyttjandet av Skånes flerkärnighet och erbjuda ett regionalt, mer varierat utbud som är tillgängligt för fler. En sådan samverkan ökar också samspelet mellan stad och landsbygd där man kan dra nytta av varandras styrkor och behov. Myllret blir en av de »relevanta och anpassade mötesplatser, arenor, forum och »smörjmedel«, som kan stimulera samverkan och samhandling« som enligt Det Öppna Skåne 2030 behöver skapas och möjliggöras – en tvärssektoriell arena som skapar förutsättningar för utveckling.

Skåne ska utveckla morgondagens välfärdstjänster

Välfärdstjänster är inte bara vård och omsorg. Myllret visar på folkbildningen som en viktig del av välfärden, och att dess tjänster till medborgarna är a o för att få det demokratiska samhället att fungera. I Myllret är blicken vänd mot framtiden. Myllret stimulerar förnyelsen av folkbildningens utbud, fångar upp innovativa idéer och utvecklar nya svar på dagens och morgondagens behov. Folkbildningens och Myllrets fokus på deltagaren gör dessa processer öppna och inkluderande.

Skåne ska vara globalt attraktivt

Folkbildningen har en exceptionell förmåga att arbeta med nyanlända och nå målgrupper med olika kulturella bakgrunder. Myllret utgår från detta och erbjuder en plattform för korsbefruktnings och idéutveckling där som bidrar till att det mångkulturella samhällets potential förverkligas.

4.4 Bidrag till Region Skånes kulturplan 2016–2019

I Region Skånes kulturplan 2016-2019 fastslås två kulturpolitiska mål:

1. Skåne har ett rikt konst- och kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets.
2. Alla har möjlighet att ta del av Skånes kulturliv och kulturupplevelser.

Myllret till bidrar till dessa genom att förverkliga följande strategier i den regionala kulturplanen:

- »Stärkt kulturell infrastruktur: Med kulturell infrastruktur menas ett sammanhållet system av organisationer, föreningar och professionella aktörer. Dessa är grundläggande förutsättningar för att konstnärligt skapande ska utvecklas och för att tillgänglighet till kultur ska främjas.«
- »Stärkt dialog inom kultursektorn: Med stärkt dialog inom kultursektorn menas att dialogen mellan kommunerna, institutionerna, det fria professionella kulturlivet och den idéburna sektorn ska hitta tydliga och ändamålsenliga former i syfte att utnyttja gemensamma resurser bättre.«
- »Ökad samverkan mellan kultur och andra samhällsområden/politikområden: Med ökad samverkan mellan kultur och andra samhällsområden/politikområden menas att kulturens roll inom till exempel vården, skolan, näringslivet och stadsplaneringen ska lyftas fram och utvecklas tillsammans med de aktörer som ansvarar för utvecklingen av områdena.
- »Utvecklad regional samverkan med den idéburna sektorn: Med utvecklad regional samverkan med den idéburna sektorn menas att den idéburna sektorns möjligheter att vara en tydlig resurs i kulturutvecklingen ska tas tillvara. Detta ska göras med utgångspunkt i Överenskommelse Skåne 2015–2019 mellan Region Skåne och den idéburna sektorn i Skåne.«

Programpunkterna under verkstaden kommer att lyfta och dryfta kulturspecifika frågeställningar som identifierats i den regionala kulturplanen, exempelvis:

- Hur man kan stimulera »det interregionala, internationella och interkulturella samarbetet«
- Hur man kan skapa »en starkare koppling mellan forskning och såväl kulturpolitik som kulturliv«.
- Hur man kan nå en »ökad användning av digitaliseringens möjligheter«.

4.5 Jämställdhetsintegrering

Den viktiga frågan om jämställdhetsintegrering tar vi med oss in i verkstadsprocesserna, både i fråga om representation och i innehåll. Vi kommer att belysa utmaningar och föreslagna lösningar ur ett genusperspektiv, såväl som andra makt- och inkluderingsperspektiv (vilket också är en självklarhet idag inom folkbildningen).

Jämställdhet kommer att vara särskilt i fokus i diskussioner om att nå nya målgrupper. Där uppstår då också komplexa frågor om jämställdhet (exempelvis att medelålders är män en kraftigt underrepresenterad grupp bland folkbildningens deltagare i stort, samtidigt som många etniskt profilerade kulturföreningar som samarbetar med folkbildningen domineras av medelålders män).

I styrgruppen för projektet sitter idag en majoritet kvinnor vilket beror på vilka representanter som utsetts från respektive organisation, men detta kan förändras när platser blir vakanta. Vi eftersträvar jämn könsfördelning även i projektkansliet.

4.6 Kulturell mångfald

Både i processerna under 2018 och under Myllret strävar vi efter en kulturell mångfald när det gäller vilka som deltar, vilka aktiviteter vi väljer och hur vi kommunicerar. Samtidigt är detta så självklart inom folkbildningen att man sällan behöver göra särskilda insatser för att uppnå det. Folkbildningens verksamhet är i sitt innersta väsen orienterad mot inkludering och att ha deltagaren och individen i fokus och då blir pluralism och kulturell mångfald en av de positiva bieffekterna.

4.7 Tillgänglighet

Med folkbildningens fokus på deltagarens behov är arbete med tillgänglighet en självklarhet för folkbildningen och därmed för Myllret. När det kommer till funktionsvariationer finns en stor kompetens inom de olika verksamheterna som vi kan ta med in i processerna.

5. Genomförande

5.1 Samarbetspartners och projektorganisation

Projektägare och styrgrupp

SISAM, Skånes folkhögskolor i samverkan och Region Skåne är gemensamt projektägare av Myllret 2018, och är representerade med tre personer vardera i Myllrets styrgrupp. Styrgruppen fattar beslut om Myllrets ekonomiska ramar, målsättningar, övergripande strategier och inriktning, och utgör projektledarnas bollplank i det dagliga arbetet. Styrgruppen åiterrapporterar till (och vid behov förankrar frågor inom) sina respektive organisationer och även till styrgruppen för överenskommelsen.

Administration

Fridhems folkhögskola är avsändare av samtliga bidragsansökningar rörande Myllret på uppdrag av och med mandat från projektägarna och förvaltar projektmedlen på separat konto. Fridhem står för anställningen av den ena projektledaren och administrerar all övrig ekonomi som inte rör anställningar.

Den andra projektledaren anställs av ABF Skåne som fakturerar dessa kostnader till Fridhems folkhögskola. Övriga anställningar faktureras av respektive arbetsgivare till Fridhems folkhögskola.

Projektkansli

Projektkansliet består av två projektledare på vardera 50% och två koordinators på vardera 50%. Projektledarna är operativt ansvariga för strategisk samverkan och kommunikation, ekonomistyrning, finansiering, samt program- och konceptutveckling. Koordinatorerna arbetsleds av projektledarna, och de arbetar med eventproduktion, samordning, logistik, bokningar och andra praktiska frågor.

Målsättningen är att kansliet i så hög grad som möjligt ska bemannas av personer som redan har en anställning inom ett studieförbund eller en folkhögskola. Tanken är att de lånas eller hyrs ut till projektet i perioder. Detta för att ytterligare fördjupa samverkan mellan folkbildningens aktörer och samtidigt inte låsa fast projektet i långvariga anställningar.

Projektledarna som har genomfört förstudien och idag arbetar med Myllret är:

- **Marie-Louise Lövgren**, har lång erfarenhet som processledare och facilitator av utvecklings- och samverkansprocesser. De senaste åren har Marie-Louise arbetat på Mötesplats Social Innovation vid Malmö högskola och utvecklat samskapande processer som science shop och co-labs där man kopplar ihop akademien och övriga samhället i kreativa processer för att lösa våra samhällsutmaningar. Hon har en lång bakgrund inom scoutrörelsen där hon bland annat arbetat med utbildningsutveckling, mångfaldsfrågor och kommunikation. Scouternas utbildningar är starkt knutna till folkbildningen genom att de är medlemmar i Sensus

och driver en egen folkhögskola. Marie-Louise har även varit regionchef för Venture Cup, en tävling för start-ups och där drivit igenom en förändringsprocess för ett utökat hållbarhetsfokus och inkluderande av socialt entreprenörskap.

- **Albin Balthasar**, kulturproducent utbildad vid Malmö högskola. Har tidigare projektlett kulturfestivaler, startat och undervisat på folkhögskole- och högskolekurser, startat tidning och bokförlag och gjort turnéer med tvärdisciplinära poesishower i bland annat Riksteaterns regi. Han var med och startade upp Re:Orients kulturverksamhet i på Moriska Paviljongen i rollen som kommunikations- och senare programansvarig, då han bland annat utvecklade och ledde den tretton dagar långa festivalen Euro Fan Café, festsens mötesplats i samband med Eurovision Song Contest i Malmö 2013. Han har arbetat i ledningen för Lunds kandidatur som Europeisk kulturhuvudstad och genomfört en rad utredningar kring stadsutveckling och kultur. Han ingår idag i Kulturbryggans bedömggrupp för områdena Litteratur och Transmedia, och leder parallellt med Myllret ett Arvsfondenprojekt som handlar om hur folkbildningen kan bidra till att unga autodidakter som lärt sig saker i nätgemenskaper kommer närmare arbetsmarknaden.

Styrning av verkstadsprocesser

Större verkstadsprocesser som projektkansliet genomför inom ramen för Myllret, genomförs lämpligen i dialog med särskilda arbetsgrupper med särskild kompetens eller relevans i relation till processens inriktning.

- Arbetsgruppen FOPA (Folkbildningens plattform för kompetensförsörjning och arbetsmarknad i Skåne) bör exempelvis utgöra den arbetsgrupp som projektkansliet arbetar tillsammans med i processer kopplade till arbetsmarknad- och kompetensförsörjning.

Samarbeten med studieförbunden och folkhögskolorna

Projektkansliet arbetar operativt med verkstadsprocesser, programutveckling och kommunikation i dialog med de tio studieförbunden och de sjutton folkhögskolorna, som utser var sin kontaktperson som har uppgiften och mandatet att representera sin organisation i Myllret.

Samarbeten med konst- och kulturlivets aktörer

Under våren 2018 kommer kontakterna med konst- och kulturlivets aktörer att etableras. Då antalet aktörer med potential att utveckla sin samverkan med folkbildningen är långt fler än vad som ryms i Myllrets verksamhet 2018, kommer vi under året att fokusera på de aktörer som är intresserade av 2018 års tema Community (se nedan). Vi eftersträvar en blandning av aktörer:

- Offentligt finansierade kulturinstitutioner
- Tjänstemän inom kulturförvaltningar på kommunal och regional nivå
- Det fria konst- och kulturlivets organisationer samt frilansande individer
- Kultursektorns samverkansorganisationer (t ex centrumbildningar)

Samarbeten med civilsamhället, aktörer inom offentlig förvaltning och andra aktörer som arbetar med arbetsmarknad och integration

Dessa samarbetspartner kommer att kopplas in beroende på vilka utmaningar och behov som identifieras i verkstadsprocesserna. Detta är en viktig grupp men vi kan inte i projektbeskrivningsskedet föregå processerna och lista dem redan nu.

Dialog med finansiärer

Eftersom verkstadsprocesserna kommer att leda till projektidéer som i vissa fall förutsätter extern finansiering, kommer vi att etablera kontakt med några finansiärer som skulle kunna komma ifråga, bjuda in dem för att presentera sig och sina bidragsmöjligheter, och föra dialog med dem om hur stödformerna kan utvecklas utifrån de behov som Myllret har identifierat. Bland andra vill vi involvera:

- Sparbanksstiftelserna i Skåne
- Allmänna Arvsfonden (vars projektbidrag redan idag till ca 10% går till folkbildningen)
- Vinnova (vars program för social respektive normkritisk innovation skulle kunna vara aktuella för folkbildningens aktörer)
- Kulturbryggan

Myllret skulle även kunna göra inspel på olika avdelningar inom Region Skåne för att utveckla formerna för de regionala projektstöden utifrån behov som identifierats i verkstadsprocesserna. Myllret kan också öka kännedomen inom folkbildningen om dessa stödformer, öka söktrycket och höja kvalitén hos ansökningarna.

5.2 Arbetsmetod

Myllret skapas av ett nätverk av samverkande aktörer, med folkbildningens aktörer i centrum.

Folkbildningen vill ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället. Pedagogiken bygger i hög utsträckning på att lära av varandra och att deltagarna är med och formar innehållet. Samtidigt är folkbildningen ständigt på jakt efter att ligga i fas med samhällets utveckling och erbjuda deltagaren det hen behöver här och nu. Under planering och genomförande kommer Myllret därför att bygga på folkbildningens demokratiska och inkluderande metoder och principer, men med en utvecklingsorienterat och experimentellt förhållningssätt där vi utforskar hur folkbildningens metoder kan vidareutvecklas utan att ge avkall på folkbildningens principer och värderingar. Vi vill skapa ett lärande mellan de olika aktörerna och facilitera den processen.

Projektorganisationen har tre verksamhetsområden: Tillhandahållande av struktur och infrastruktur för evenemangsdagarna, facilitering av samverkansprocesser samt kommunikation.

1. Tillhandahållande av struktur och infrastruktur för evenemangsdagarna

Projektkansliet ska först och främst tillhandahålla den struktur och infrastruktur som behövs för att folkbildningens aktörer i samverkan med varandra eller andra aktörer ska kunna arrangera program. Projektkansliet ansvarar för programkoordinering och för att ta fram tematiska och konceptuella riktlinjer och ramar i dialog med Myllrets aktörer. Projektkansliet producerar inga – eller bara ett fåtal – program i egen regi.

2. Facilitering av samverkansprocesser

Projektkansliet erbjuder stöd, råd, handledning och processledning i samverkansprocesser som syftar till idé-, program- eller projektutveckling för samarbeten som på något sätt manifesteras under Myllrets evenemangsdagar, eller som är en uppföljning av processer som startats eller utvecklats i samband med Myllret. Det mest önskvärd är att Myllrets olika aktörer själva tar initiativ till processer inom Myllrets ramverk, men det kan även vara projektkansliet som har identifierat gemensamma behov, utmaningar eller potentialer hos ett antal aktörer och bjuder in till samverkansprocesser. Projektkansliet kan även söka upp pågående utvecklingsprocesser som startats utanför Myllret men som är i linje med Myllrets syften och inriktning, och erbjuda faciliteringsstöd och utrymme i programmet.

3. Kommunikation

Projektkansliet ansvarar för Myllrets profilering och gemensamma marknadsföring och PR, och koordinerar publikarbetet och andra kommunikationsinsatser tillsammans med sina samverkansparter.

5.3 Tidsplan/aktiviteter

Projektet Myllret 2018 startar 1 februari 2018 och löper fram till den 31 januari 2019.

Feb-mars

Finansiering, förankring, planering, uppstart av processer, beslut om tid & plats.

April Planering, utveckla grafisk profil & hemsida, påbörja marknadsföring.

Maj-okt Evenemangsproduktion och verkstadsprocesser.

Nov Genomförande av Myllrets verkstadsdag.

Dec-jan Utvärdering, uppföljning av verkstadsprocesser, uppstart av 2019 års Myllret.

5.4 Geografiskt område

SISAM och SFIS samlar Skånes alla studieförbund och folkhögskolor. Med Myllret vill vi sätta fokus på folkbildningen i Skåne. Tanken är att Myllret från år till år äger rum på olika platser i Skåne. Genom att alla studieförbund och folkhögskolor finns med i projektet kan vi knyta ihop olika delar av Skåne och mötas över kommungränserna. Myllret blir även ett flaggskepp för den samverkan inom folkbildningen som är unik för Skåne.

För Myllret 2018 är den preliminära planen att det ska äga rum i Eslöv, men med hela Skåne som upptagningsområde.

5.5 Innehåll

Innehållet i Myllret skapas i verkstadsprocesserna. Programmet kommer att vara resultatet av samverkan mellan många aktörer, och vi kan och ska inte föregå dessa processer med svar på exakt vad som kommer att ske under programdagen i höst. Däremot har vi valt att ge dessa processer riktning och momentum genom att redan på tidigt stadium ge två typer av ramar för innehållet: Tematiska ramar och konceptuella ramar.

Tematiska ramar

En mötesplats för att utveckla samverkan behöver något att ta avstamp i. Att bara träffas och diskutera folkbildning eller samverkan i stort är varken lockande eller en rimlig utgångspunkt för konkreta samarbeten. I förstudien har vi därför arbetat fram en tematisk ram som vi tror både ska sporra till samtal och locka till många uppslag kring samarbeten.

För 2018 års processer och program i Myllret har vi valt begreppet *Community* som tema. Community kan översättas med orden gemenskap, forum, sällskap eller samhälle, men har det senaste året utvecklats till ett centralt begrepp inom alltifrån kulturproduktion och stadsutveckling till sociologi och ekonomi. Som sådant låter det sig inte översättas, och det är därför exempelvis communityteater och nätcommunity heter så på svenska.

Med temat community fångar vi många frågor som är aktuella inom folkbildningen, inom kultursektorn och i frågor om stads- och samhällsutveckling. Med community som gemensam nämnare kan vi knyta aktörer inom folkbildningen, konst- och kulturlivet och samhällsutveckling närmare varandra. Vi har funnit tre perspektiv på begreppet community som är särskilt intressanta:

- Hur man arbetar med existerande, platsspecifika communities, där folkbildningen kan utgöra en länk mellan medborgare, kulturaktörer, offentliga aktörer och forskning.
- Hur man kan arbeta *för* eller *mot* digitala communities i relation till aktuella fenomen som internethat, filterbubblor som #metoo-rörelsen.
- Hur man kan skapa communities som bidrar till att länka samman grupper med varandra och bryta utanförskap, till exempel i processer som brukar kallas social innovation.

Att jobba utifrån begreppet community hjälper Myllret att fokusera både på bredd och spets samt öka tillgängligheten till folkbildningen och konst- och kulturlivet i hela Skåne.

Konceptuella ramar

Med konceptuella ramar menar vi de format Myllret använder för att driva, presentera och följa upp processer och för att skapa attraktiva evenemang. Projektledningen har stor erfarenhet av att facilitera utvecklingsprocesser och deltagaraktiverande program. Vi kommer att använda beprövade såväl som skraddarsydda upplägg för att gå från abstrakta

tankar till konkreta mål med bred samsyn, utan att tappa momentum på vägen. Här är några exempel på sådana konceptuella ramar:

- *Utmaningsdriven innovation* är en typ av samarbetsprocess som lämpar sig för komplexa frågeställningar som kräver strukturella lösningar. Processen läggs upp som i ett antal steg under cirka 3 till 6 månader där gemensamma behov och utmaningar identifieras, det valda ämnesområdet utforskas, fakta inhämtas, hypoteser kring lösningar formuleras och relevanta aktörer kopplas in baserat på dessa hypoteser. Under Myllrets verkstadsdag genomförs sedan en stor laboration där hypoteserna testas och verkliga lösningar arbetas fram i workshopmiljö. Efteråt följs detta upp med arbetsmöten där lösningsidén renodlas, förankras och slussas vidare till den aktör som har bäst förutsättningar att leda implementeringen av lösningen.
- *Iterativa experiment* är processer som lämpar sig för mer konkreta utmaningar. Vid en workshop identifieras utmaningar och lösningar, som sedan testas i prototyp och därefter utvärderas och vidareutvecklas vid nästa workshop. Efter minst tre sådana rundor har man en genomarbetad lösning som kan presenteras och dryftas vid Myllrets verkstadsdagar, där också fler aktörer kan kopplas in. Sådana processer tar 2-5 månader att genomföra.
- *Inspirationsstafetter* är programformat som Myllret använder för att under kort tid presentera många olika inspirerande idéer och tilltänkta, pågående eller genomförda projekt. En sådan variant är Pecha Kucha, där presentatörerna har förberett ett bildspel med 20 bilder, och sedan får 20 sekunder per bild (total 6 min 40 sek) för att presentera sin idé eller sitt projekt. En annan variant är Projekt-Slam, inspirerat av estradpoesitävlingen Poetry Slam, där man i lekfull form får tävla om vem som gjort den bästa presentationen.
- *Challenge Swapping* innebär att två eller fler aktörskonstellationer byter sina identifierade problem eller utmaningar med varandra och arbetar fram lösningar åt varandra. Fördelen är att man får insikt i den andres verklighet och kan bidra med ett externt perspektiv utan de skyggglappar som kan uppstå när man ska betrakta sin egen verksamhet.

5.6 Kommunikation

Myllret utvecklar under 2018 en kommunikationsplattform som identifierar Myllrets varumärke, stil, grafiska profilering och kommunikationsstrategier. Till självklarheterna hör utvecklandet av hemsida, dialog i sociala medier och kommunikation med massmedier, men vi undersöker även möjligheterna att utveckla en videopod (en enkel, nätbaserad talkshow) där Myllrets och folkbildningens frågor presenteras och diskuteras.

Vi kommer i hög grad förlita oss på folkbildningens och dess samverkanspartners egna kanaler för att nå ut inom såväl branschen som till allmänheten.

6. Ekonomi

6.1 Finansiering

För att Myllret ska vara ett verkligt samverkansprojekt är det viktigt att alla samarbetsparter även engagerar sig ekonomiskt (efter förmåga). Projektparterna Region Skåne, SISAM och Skånes folkhögskolor i samverkan går alla in med ekonomiska medel i projektet 2018. Vi söker också externa medel från bland annat Sten K Johnsons stiftelse.

Från Region Skåne söker vi under 2018 projektbidrag från Kulturnämnden och Regionala utvecklingsnämnden. Kulturnämnden har redan avsatt medel för »genomförandet av en gemensam mötesplats för att stärka dialoger samt utbyten mellan folkbildningens infrastrukturer och konst- och kulturlivets infrastrukturer«.

Regionala utvecklingsnämnden har inte avsatt medel, men den förhoppning som styrgruppen för överenskommelsen och styrgruppen för Myllret delar är att Regionala utvecklingsnämnden ser värdet av att använda Myllret som ett forum för att inte bara stärka kopplingarna mellan folkbildningen och kultursektorn, utan även dryfta frågor om folkbildningens betydelse i relation till arbetsmarknad, kompetensutveckling och tillväxt. Detta är också något som förstudien har visat att folkbildningen efterfrågar. Med medel från Regionala Utvecklingsnämnden kan vi göra Myllret till en bredare plattform, som blir till ett flaggskepp för hela överenskommelsen.

6.2 Budget

Intäkter

Kulturnämnden Region Skåne	500 000 kr	<i>ansökt</i>
Regionala utvecklingsnämnden Region Skåne	200 000 kr	<i>ansökt</i>
SISAM	100 000 kr	<i>beviljat</i>
Skånes folkhögskolor i Samverkan	100 000 kr	<i>beviljat</i>
Sten K Johnsons stiftelse	300 000 kr	<i>ansökt</i>
Sparbanksstiftelsen Finn	300 000 kr	<i>ansökt</i>
<i>Summa intäkter</i>	<i>1 500 000 kr</i>	

Kostnader

Lönekostnad projektledare, 12 mån x 2 pers x 50%	580 000 kr
Lönekostnad koordinatörer, 8 mån x 2 pers x 50%	360 000 kr
Processledare, konsulter	60 000 kr
Eventproduktion och teknik	150 000 kr
Catering, logi och resor	80 000 kr
Lokalkostnader	70 000 kr

Marknadsföring inkl hemsida och grafisk profil	90 000 kr
Dokumentation	40 000 kr
Kontor, administration och övriga omkostnader	60 000 kr
Projektrevision	10 000 kr
<i>Summa kostnader</i>	<i>1 500 000 kr</i>

Budgeten är skalbar och justeras, tillsammans med de kvantitativa målen, i relation till finansieringen.

7. Kvalitetssäkring

7.1 Risker

Ett komplext och innovativt samverkansprojekt som Myllret innebär oundvikligen ett antal risker. Vi ser att vi måste vara särskilt medvetna om följande risker:

- Otydlighet: Den innehållsliga bredd som Myllret erbjuder kan få en avigsida i att målsättningarna och målgrupperna blir otydliga. Vi kommer därför att arbeta med rak och öppen kommunikation som gör konceptet tydligt, tillsammans med nischad marknadsföring mot olika målgrupper som tydliggör vad Myllret kan innebära för just dem.
- Ej uppfyllda förväntningar: Ett långsiktigt och ambitiöst projekt som Myllret kan skapa förväntningar som är högre ställda än vad projektet rimligen kan åstadkomma. Vi vill därför verka för att bli allt mer konkreta under projektets och processernas gång, vad gäller att beskriva vad som erbjuds, vilken skillnad Myllret kan göra och vad som ligger utanför Myllrets mandat och förmåga.
- Utveckling och innovation garanterar inte resultat: Processer av innovativ eller experimentell karaktär kommer inte alltid att landa i konkreta lösningar och resultat. Ibland måste man nöja sig med värdet av att ha varit i dialog och fått samarbete kring en hypotes. Det finns dock många metoder och verktyg som kan användas för att utvecklingsprocesser faktiskt ska gå framåt och slutligen landa. Därför är det upp till projektkansliet att se till att erfarna processledare och facilitatorer driver processerna framåt, och att man tidigt identifierar när en process har rört sig in i en återvändsgränd av någon orsak.
- Tidsbrist i processerna: Myllrets evenemangsdagar utgör en typ av deadline för långsiktiga utvecklingsprocesser, då processerna ska kulminera i exempelvis en stor workshop eller presentation. Detta kan vara mycket positivt, eftersom processens deltagare därmed drivs framåt att verkligen nå resultat. Samtidigt kan processen, under arbetets gång, visa sig vara mer tidskrävande än man initialt förväntat sig och deadline kan bli svår att hålla. Här gäller det att vara flexibel i hur man använder evenemangsdagarna som del av en process. Tanken att öppna upp en process för väldigt många under evenemangsdagen kanske är omöjligt eller åtminstone inte konstruktivt. Då gäller det att anpassa sig och vara kreativ i att hitta andra meningsfulla syften och innehåll för den programpunkt som var tänkt som workshop eller presentation.
- Finansiering: Myllret drar igång i februari 2018 utan att finansieringen är säkrad. En fullständig budget kan inte spikas förrän i juni. För att hantera detta har vi gjort en skalbar budget där vi rättar munnen efter matsäcken, och inte spenderar medel vi inte har säkrat än. En annan risk är att vi skisserar och förbereder för 2019 års projekt utan i dagsläget ha någon som helst finansiering för 2019 klar. Denna prekära

situation är inte ovanlig för utvecklingsprojekt, och vi hanterar den genom att tro på idén, fortsätta förankringsarbetet på många plan och lita på att vi når ända fram.

7.2 Framgångsfaktorer

Projektet kommer att lyckas tack vare, bland andra, följande framgångsfaktorer:

- Myllret bygger på ett genomarbetat koncept som är väl förankrat hos samtliga sjutton skånska folkhögskolor, tio studieförbund och inom Region Skåne, som vittnar om att behovet av en mötesplats som Myllret är mycket stort.
- Myllret tar sig utmaningar som finns väldokumenterade i såväl forskning som politiska dokument, och går i linje med Region Skånes politiska planer och strategier.
- Myllret utgår från folkbildningens egna, välfungerande metoder för att skapa delaktighet i program och processer, men lägger också till innovativa men beprövade metoder från andra fält.
- Myllrets upplägg öppnar upp för många olika aktörer att vara med, genom en kombination av breda, aktuella frågeställningar och samtidigt tydliga ramar för tema, innehåll och genomförande.

De främsta framgångsfaktorerna för att skapa en myllrande folkfest 2019 är dels folkbildningens omfattande kompetens och vana att arrangera program, och dels folkbildningens mycket breda och väl fungerande nätverk inom befolkningen, civilsamhället och den offentliga sektorn.

7.3 Dokumentation och utvärdering

- Processer och evenemang dokumenteras i text, foto och på film och tillgängliggörs på Myllrets hemsida.
- Under december 2018 gör vi en utvärdering av både processer och evenemang med enkät och ett antal djupintervjuer. Det analyseras och ligger till grund för 2019 års projektplan och verksamhet.
- Projektets ekonomi granskas av extern revisor.